

Persbericht visitatie Geschiedenis

In het kader van de externe kwaliteitszorg zijn de Vlaamse bachelor-, master- en master-na-master-opleidingen in de Geschiedenis in het najaar van 2011 bezocht door een commissie van experts. Deze visitatiecommissie heeft de kwaliteit van deze opleidingen grondig onderzocht en brengt verslag uit over haar bevindingen in het eindrapport dat op 28 september 2012 officieel aan de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) wordt aangeboden.

Goede punten voor het Vlaamse geschiedenis-onderwijs

De visitatiecommissie constateerde dat aan de verschillende Vlaamse universiteiten, kwalitatief hoogwaardige opleidingen Geschiedenis aangeboden worden. De opleidingen worden verzorgd door zowel in onderzoek als in onderwijs bekwame historici (en academici uit naburige wetenschappen), die met inzet en betrokkenheid onderwijs geven op goed niveau.

Krappe omkadering

Een belangrijk punt van zorg van de commissie betreft de omvang van de personeelsgeledingen, in het bijzonder die van de professoren. Daardoor is de werkbelasting voor de professoren overal bijzonder hoog met als gevolg dat vooral hun eigen onderzoek onder druk komt te staan. Om hier soelaas te bieden worden wel praktijkassistenten aangesteld. Omdat deze mandaten geen mogelijkheid voor eigen onderzoek bieden, dient in het licht van de band tussen onderwijs en onderzoek, eigen aan academische opleidingen, een duidelijke grens te worden gesteld aan het aandeel van deze praktijkassistenten.

Een gelijkaardig probleem doet zich voor bij de bibliotheekvoorzieningen. De geschiedenisstudie is bij uitstek een literatuurstudie en bovendien een dynamisch veld, waar zeer veel wordt gepubliceerd. Momenteel heest er echter een tendens tot bevrozing van bibliotheekbudgetten en van overheveling van middelen voor gedrukte boeken naar digitale publicaties. De commissie waarschuwt, zonder de betekenis van de digitale mogelijkheden te ontkennen, in deze context voor een gevaar dat techniek het gaat winnen van inhoud.

Nood aan meer diversificatie in de geschiedenisopleidingen

De commissie stelde vast dat alle opleidingen sterk gericht zijn op onderzoek. Hierbij staat de afsluitende masterproef centraal in de vorm van een geschreven verhandeling van zo hoog mogelijk niveau, conform de publicatievoorschriften in de wetenschappelijke tijdschriften en boeken. De graad van master geschiedenis kwalificeert in die zin vooral voor een voortgezette loopbaan in het wetenschappelijk onderzoek. De academische wereld kan evenwel slechts een gedeelte van de afgestudeerden te werk stellen. De praktijk van het stapelen van masters onderstreept dit. De commissie adviseert dan ook om, met behoud van wetenschappelijk niveau, meer trajecten met een oriëntatie naar de niet-academische sectoren uit te werken. Een tweejarige master zou hiertoe mooie kansen kunnen bieden. Zo'n tweejarig "waaiermodel" zou ook toelaten om meer aandacht te besteden aan internationalisering.

Effecten van de flexibilisering van het hoger onderwijs

De commissie maakt zich zorgen omtrent vertragingen in de studievoortgang en meent dat dit deels te wijten is aan de impact van flexibele studietrajecten. Ze pleit daarom voor dat striktere ingangseisen en strengere

volgtijdelijkheidsvoorwaarden de opleidingen in grotere mate in staat kunnen stellen om de ongunstige effecten tegen te houden. In deze context haalt de commissie vooral aan dat de onoverzichtelijkheid en vertraging van de studievoorgang om verdere opvolging vraagt. Dit noopt alle instellingen en opleidingen vooral tot maatregelen op het gebied van de studiebegeleiding, die volgens de commissie meer op het opleidingsniveau gelokaliseerd moet worden (met het initiatief aan de opleiding) en een meer op de individuele student gerichte invulling dient te krijgen.

Opleiding geslaagd

De opleidingen slagen er duidelijk in om kwaliteitsvol onderwijs in de geschiedenis te leveren. De visitatiecommissie komt in haar conclusie dan ook tot een positief eindoordeel voor alle opleidingen. Dit betekent dat zij de kwaliteit van het onderwijs in de geschiedenis voldoende gegarandeerd acht en vertrouwen heeft in de toekomstige ontwikkelingen. Dat positieve rapport kunnen de gevisitieerde opleidingen aan de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) voorleggen om hun accreditatie aan te vragen.

Betrokken opleidingen

De opzet van de visitatie Geschiedenis bestond erin om de bachelor- en masteropleidingen Geschiedenis (UGent, VUB, UA, KU Leuven en KULAK), de masteropleiding Geschiedenis van de Oudheid (KU Leuven) en de master-na-masteropleidingen Medieval and Renaissance Studies (KU Leuven) en Master-na-Master in de Archivistiek: Erfgoedbeheer en hedendaags documentbeheer (VUB ism KU Leuven, UGent en UA), op hun kwaliteit te evalueren.

De commissie

De visitatiecommissie, voorgezeten door Prof. dr. Hans Blom (Emeritus Hoogleraar Universiteit van Amsterdam; Nederlandse geschiedenis sedert de Middeleeuwen), bestond verder uit:

- *Prof. dr. Luuk de Ligt, hoogleraar Universiteit Leiden; oude geschiedenis*
- *Prof. dr. Dick de Boer, emeritus hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen; middeleeuwse geschiedenis*
- *Prof. dr. Marjolein 't Hart, universitair hoofddocent Universiteit van Amsterdam; vroegmoderne geschiedenis; sociale en economische geschiedenis*
- *Prof. dr. em. Eric Ketelaar, emeritus hoogleraar Archiefwetenschap Universiteit van Amsterdam (als vakdeskundige specifiek voor de Archivistiek-opleiding)*
- *Dr. Kim Waeytens, kwaliteitscoördinator KHLeuven (onderwijskundige)*
- *Dhr. Joeri Deryckere, Master Geschiedenis, UGent (student commissielid)*
- *Mevr. Marie Heyvaert, Master Geschiedenis, K.U.Leuven (student commissielid)*

Dhr. Jasper Stockmans, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen raad (VLUHR), trad op als projectbegeleider voor de visitatie.

Het volledige rapport van de visitatiecommissie verschijnt na de aanbieding op de website van de VLIR: <http://www.vlir.be>

Voor meer informatie kan u zich wenden tot het VLUHR-secretariaat:

- *Projectbegeleiders commissie, Cel Kwaliteitszorg: Dhr. Jasper Stockmans (027925517)*
- *Exemplaren van het rapport kunnen bekomen worden bij Mevr. Suzanne Spolspoel (027925500)*